

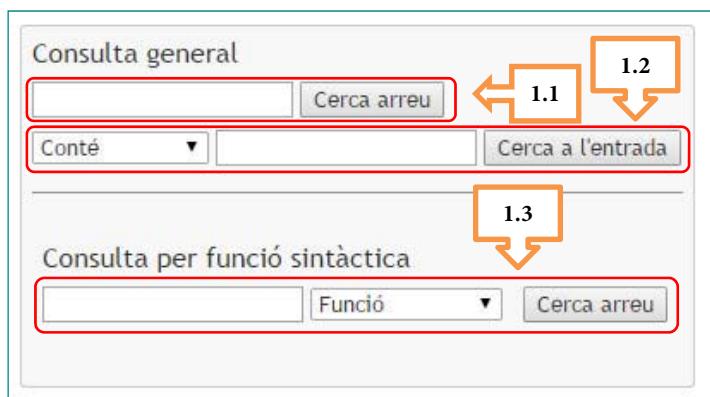
Instruccions d'ús del diccionari

(Maig del 2020)

La tercera edició, en línia, del DICCIÓNARI DE SINÒNIMS (DSIN) d'Albert Jané disposa, essencialment, de les mateixes informacions de què constaven les dues primeres edicions en paper: cada **article** del diccionari consta d'una **entrada** (el lema, que és la forma que la identifica i encapçala) i d'una o diverses llistes de **sinònims**, disposades per **accepcions** (els diferents sentits o significats de l'entrada). Aquesta edició, però, afegeix altres informacions, com ara la categoria lexicogramatical, adscripció que ha portat a crear **homògrafs** de les entrades que funcionen amb categories diferents.

1. Tipus de cerca

El DICCIÓNARI DE SINÒNIMS permet de cercar mots i expressions de tres maneres diferents des del quadre de cerques que apareix a la part superior esquerra de la pantalla de cerca: mitjançant la cerca arreu de la consulta general (1.1), mitjançant la cerca a l'entrada de la consulta general (1.2) i mitjançant la cerca arreu de la consulta per funció sintàctica (1.3).

1.1. La cerca arreu de la consulta general permet de trobar tots els articles que contenen una cadena de caràcters determinada, tant si és a l'entrada com si és a la llista de sinònims.

En l'exemple que segueix, hem cercat arreu de la base de dades la cadena de caràcters *corrala*. Cal tenir en compte que, en el moment que s'executa la cerca, s'esborra automàticament la informació que hem escrit a la casella corresponent de cerca; tanmateix, el programari informa de la cadena de caràcters que ha estat objecte de cerca al costat del nombre d'articles que la contenen.

The screenshot shows the DIEC search interface. On the left, there are three search boxes: 'Consulta general' (with a red box around it), 'Consulta per funció sintàctica', and 'Conté'. Below these is a message: 'Hi ha 9 articles que contenen <>corrala<>' (There are 9 articles that contain <>corrala<>). On the right, the results are listed:

- acordonament** *m.* >> DIEC2
acorralament, encerclament, protecció, barrera.
- acordonar** *v.* >> DIEC2
acorralar, envoltar, encerclar, protegir, barrer el pas.
- acorralar** *v.* >> DIEC2
1. encorralar.
2. assillar, assetjar, barrar el pas, envoltar, acular, rodejar, acordonar.
- acular** *v.* >> DIEC2
1. arrambar, acorralar, arraconar, amarrar.
2. impedir, reduir, impossibilitar.

1.2. La cerca a l'entrada de la consulta general permet de trobar totes les entrades (però no els sinònims) que compleixen una d'aquestes condicions:

- que contenen una cadena de caràcters determinada («**Conté**»);
- que comencen per una cadena de caràcters determinada («**Comença per**»);
- que acaben en una cadena de caràcters determinada («**Acaba en**»).

Aquesta cerca pot ser especialment útil si coneixem la forma exacta de l'entrada de l'article que volem consultar i aquesta té prou lletres, encara que tot sovint generarà més resultats dels esperats inicialment (cal parar atenció que les entrades, en general, han estat lematitzades en singular i els verbs, en infinitiu, com s'esdevé habitualment en els diccionaris de llengua general).

En l'exemple que segueix, hem cercat les entrades que contenen la cadena de caràcters *astar* (la imatge ha estat manipulada perquè es pugui veure com s'ha fet la cerca).

Consulta general

Cerca arreu | Cerca arreu

Conté ▼ astar | Cerca a l'entrada

Conté

Comença per

Acaba en

Consulta per funció sintàctica

Cerca arreu | Funció ▼

Hi ha 23 entrades amb la forma «**astar**»

abastar v. ➤ DIEC2

1. agafar, arribar, aconseguir, tocar, assolir, haver, heure, complir.
2. proveir, subministrar, fornir, avituallar, equipar, assortir.

bastar v. ➤ DIEC2

haver-n'hi prou, ésser suficient.

bastard ¹ | **bastarda** adj. i m. i f. ➤ DIEC2

1. bord, bordisser, bordet, expòsit, espuri.
2. ímpur, degenerat.

1. borda, bordissera, bordeta, expòsita, il·legítima, espúria, natural, adulterina.

2. ímpura, adulterada, degenerada, bordissenca, falsificada.

Les entrades que són formades per més d'un mot es poden cercar, indistintament, per l'expressió sencera o pel mot que fa de nucli sintàctic del sintagma, com és el cas de la locució *a prop*, per bé que el nombre de resultats tendeix a créixer com més breu és la cadena de caràcters que se cerca (compareu les dues imatges que segueixen).

Consulta general

Cerca arreu | Cerca arreu

Conté ▼ | Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Cerca arreu | Funció ▼ | Cerca arreu

Hi ha 15 entrades amb la forma «**a prop**»

a prop ¹ loc. prep. ➤ DIEC2
(seguit de la preposició *de* o d'un possessiu)
a la vora, a la vora de, al costat, al costat de.

a prop ² loc. adv. ➤ DIEC2
a la vora, al costat.

apropament m. ➤ DIEC2
acost, acostament, aproximació, aproximament, atansament, apropiquament, apropiquació.

apropar v. ➤ DIEC2
acostar, aproxiar, atansar, allargar.

Consulta general

Cerca arreu | Cerca arreu

Conté ▼ | Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Cerca arreu | Funció ▼

Hi ha 62 entrades amb la forma «**prop**»

a prop ¹ loc. prep. ➤ DIEC2
(seguit de la preposició *de* o d'un possessiu)
a la vora, a la vora de, al costat, al costat de.

a prop ² loc. adv. ➤ DIEC2
a la vora, al costat.

apropament m. ➤ DIEC2
acost, acostament, aproximació, aproximament, atansament, apropiquament, apropiquació.

apropar v. ➤ DIEC2
acostar, aproxiar, atansar, allargar.

Amb la finalitat d'ajudar els usuaris a acostumar-se a la nova normativa ortogràfica, s'han mantingut en camps de treball no visibles les formes que ja no són normatives, de tal manera que si hom cerca un mot o una expressió amb la grafia anterior al 24 d'octubre de 2016, el programari mostra els sinònims que es corresponen amb el mot o l'expressió actuals, com podem veure si algú busqués els sinònims del mot **ziggurat*, que actualment s'escriu *ziggurat*.

The screenshot shows the search interface of the Diccionari de Sinònims. On the left, there are three search forms: 'Consulta general' (with a search input and 'Cerca arreu' button), 'Conté' (with dropdown menus for 'Conté' and 'Cerca a l'entrada'), and 'Consulta per funció sintàctica' (with dropdown menus for 'Funció' and 'Cerca arreu'). Below these is a red box containing the text 'Hi ha 1 article que conté «ziggurat»'. On the right, a message states: 'Aquesta versió del DICCIÓNIARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.' Below this is a search result for 'ziggurat': 'ziggurat m. >> DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT torre.'

1.3. La cerca arreu de la consulta per funció sintàctica permet restringir el resultat de la cerca exhaustiva a tota la base de dades segons la funció sintàctica o sintagmàtica del mot o de l'expressió que fan d'entrada de l'article, d'acord amb la llista de marques sintàctiques del diccionari que figura en el document «Abreviaccions». En el document «Sobre aquesta edició» es poden veure, exemplificats, com se subdivideixen les unitats fraseològiques, les quals abracen les concurredències, les locucions i els enunciats fraseològics (parèmies i fòrmules rutinàries —aquestes darreres inclouen les interjeccions—; en aquest diccionari hem mantingut individualitzada la funció interjectiva de les fòrmules rutinàries per l'abundor de casos que conté i per la transcendència que té aquesta categoria lexicogramatical en el discurs en general).

Consulta general

Conté ▼ astar

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼

Funció

- Funció
- una altra funció
- adjectiva
- nominal
- pronominal
- determinant
- quantificadora
- verbal
- adverbial
- conjuntiva
- prepositiva
- interjectiva
- oracional
- parenteral
- formalària

En l'exemple que segueix, hem cercat arreu la cadena de caràcters *camperol* en la funció adjectiva (la imatge ha estat manipulada perquè es pugui veure com s'ha fet la cerca).

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

camperol

Hi ha 8 articles que contenen «**camperol**»

agrest | agresta adj. >> DIEC2

1. **camperol**, rural, rústec, campestre, boscà, bosquetà, muntanyenc, silvestre.
2. abrupte, feréstec, aspre, esquerp, aspriu, asprós, difícil, trencat, rude, selvàtic, inculte, fragós.
3. rude, groller, incivil, insociable, incivilitzat, isard, a

camppanyola | camppanyola adj. >> DIEC2

campestre, **camperol**.

camperol 1 | **camperola** adj. >> DIEC2

campestre, **camperol**, rural, pagesívol.

campestre, **camperola**, rural, pagesívol.

2. La localització de les formes

2.1. Per a facilitar la localització visual de la cadena de caràcters cercada dins els articles que mostra el programari com a resultat d'una cerca, aquesta cadena apareix il·luminada (és a dir, ressaltada) amb un fons de color blau cel. Tanmateix, si hom ha buscat un mot en singular però l'article només conté

aquest mot en plural, es mostra l'article però sovint no es pot veure cap fragment il·luminat perquè no hi ha cap fragment visible que hi coincideixi exactament.

The screenshot shows the search interface with two search boxes: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. Below them, a message says 'Hi ha 5 articles que contenen «acabança»'. To the right, the first result is shown:

acaballes *f. pl.* >> DIEC2
acabament, fi, final, cap, **acabances**.

The word 'acabances' is highlighted with a red box. The second result is:

acabament *m.* >> DIEC2
1. acaballes.
2. **acabança**, fi, final, cap, punta, extrem, terminació, terme, límit, acompliment, conclusió, extinció, coronament, pinacle.

The third result is:

acabança *f.* >> DIEC2
acabament.

The fourth result is:

acabances *f. pl.* >> DIEC2
acaballes.

The fifth result is:

fi ¹ *f.* >> DIEC2
acabament, **acabança**, final, cap, punta, extrem, terminació, terme, límit, acompliment, conclusió, extinció, epíleg, resultat, desenllaç, cua, apèndix, clausura, cloenda, tancament, interrupció.

Tot i que la forma del plural de les entrades i dels sinònims no s'ha recollit d'antuvi a la base de dades, d'una manera excepcional i per raons ben justificades, hi ha casos en què mitjançant la cerca de la forma en plural es pot trobar la forma en singular corresponent, com passa amb *diners* i *diner*.

The screenshot shows the search interface with two search boxes: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. Below them, a message says 'Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 22 que contenen «diners»'. To the right, the first result is:

cabals *m. pl.* >> DIEC2
diners, calés, pistrincs.

The word 'diners' is highlighted with a red box. The second result is:

caixa *f.* >> DIEC2
1. receptacle, caixó, capsà, cofre, bagul.
2. taüt, ferestre.
3. càpsula, buc.
4. **diners**, efectiu.

The third result is:

calé *m.* >> DIEC2
diner.

The fourth result is:

capital ² *m.* >> DIEC2
fortuna, riquesa, cabal, bens, hisenda, diner, patrimoni.

The fifth result is:

cèntims *m. pl.* >> DIEC2
diners, calés.

The sixth result is:

diner *m.* >> DIEC2
moneda, efectiu, numerari, calé, cabal, capital, hisenda, fortuna, metàl·lic, bossa, pecúnia, peculi, panís, doblers, pistrincs.

Igualment, en els casos en què s'ha considerat convenient i justificat, mitjançant la cerca de la forma en singular es pot trobar també la forma en plural corresponent, com passa amb *xurriaca* i *xurriaques*.

The screenshot shows a search interface with two main sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. In the 'Consulta general' section, there are input fields for 'Cerca arreu' (Search throughout), 'Conté' (Contains), and 'Cerca a l'entrada' (Search in entries). Below these are dropdown menus for 'Funció' (Function) and 'Cerca arreu'. A message at the bottom states 'Hi ha 2 entrades amb la forma «xurriaca»' (There are 2 entries with the form «xurriaca»). To the right, the results for 'xurriaca' are listed: **xurriacada** f. >> DIEC2 | DCVB | CIT, followed by its meanings: 'fuetada, cop, cinglada, flingantada, assot.'. Below it is another entry: **xurriaques** f. pl. >> DIEC2 | DCVB | CIT, followed by its meanings: 'tralla, fuet, esclafidor, assot.'.

2.2. Les formes del femení dels sinònims figuren sistemàticament en el cos del diccionari, raó per la qual es poden trobar arreu, mitjançant les diferents opcions de cerca, juntament amb les formes masculines corresponents.

The screenshot shows a search interface with two main sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. In the 'Consulta general' section, there are input fields for 'Cerca arreu' (Search throughout), 'Conté' (Contains), and 'Cerca a l'entrada' (Search in entries). Below these are dropdown menus for 'Funció' (Function) and 'Cerca arreu'. A message at the bottom states 'Hi ha 13 articles que contenen «abandonada»' (There are 13 articles that contain «abandonada»). To the right, the results for 'abandonada' are listed: **abandonat | abandonada** adj. >> DIEC2, followed by its meanings: 'deixat, desidíos, negligent, tronat, brut. deixada, desidiosa, negligent, tronada, bruta.'. Below it is another entry: **abúlic** 1 | **abúlica** adj. >> DIEC2, followed by its meanings: 'abandonat, displicant. **abandonada**, displicant.'. Further down is **apàtic** 2 | **apàtica** adj. i m. i f. >> DIEC2, followed by its meanings: 'indolent, abúlic, desganat, deixat, abandonat, indiferent, desmenjat. indolent, abúlica, desganada, deixada. **abandonada**, indiferent, desmenjada.'. At the bottom is **desemparat** | **desemparada** adj. >> DIEC2, followed by its meanings: 'abandonat, desvalgut, sol, orfe, indigent. **abandonada**, desvalguda, sola, órfena, indigent.'

Si hom ha buscat un mot masculí però el diccionari conté també el femení morfològic corresponent (fins i tot encara que sigui amb un sentit diferent), es mostren tots els articles masculins i femenins, però en els femenins no es pot veure cap fragment il·luminat; això mateix passa en el cas de les formes masculines dels mots que figuren en femení en el diccionari (si aquestes formes masculines tenen sentit en català).

Consulta general

Cerca arreu

Conté

Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció

Cerca arreu

Hi ha 19 entrades amb la forma «**abat**»

abadessa f. >> DIEC2
superiora, priora.

abat m. >> DIEC2
prior, superior, guardià, provincial.
priora/prioresa, superiora, guardiana, provincial.

abatiment m. >> DIEC2
aclaparament, debilitat, impotència, prostració, marasme, aixafament, aplanament, cansament, decaïment, llanguiment, llanger, aflicció, consternació, capolament, desconhort, tristor, torbació, decandiment, extenuació, depressió.

Consulta general

Cerca arreu

Conté

Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció

Cerca arreu

Hi ha 2 entrades amb la forma «**abadessa**»

abadessa f. >> DIEC2
superiora, priora.

abat m. >> DIEC2
prior, superior, guardià, provincial.
priora, superiora, guardiana, provincial.

3. Presentació dels resultats de la cerca

El programari de cerca del DICCIONARI DE SINÒNIMS ofereix les informacions que segueixen com a resultat de la consulta feta.

3.1. Sota el quadre de consultes podem veure el nombre d'articles que compleixen la condició de cerca que s'ha triat i quina és la cadena de caràcters que ha cercat el programari. Si s'han fet cerques arreu i n'hi ha més de vint, s'indica explícitament que només es mostren d'antuvi els vint primers sinònims dels resultats; dos botons situats davall permeten anar al grup de vint sinònims següent o al darrer grup de sinònims dels resultats.

Consulta general

Consulta per funció sintàctica

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de **665** que contenen «**issa**»

[Següents](#) [Darrers](#)

abísmal *adj.* >> DIEC2
 abísmós, [abíssal](#).
 abísmosa, [abíssala](#).

abismar *v.* >> DIEC2
 1. [abíssar](#), esbalçar, embalçar, estimbar.
 2. destruir, anorrear, anihilhar.

abísmós | abísmosa *adj.* >> DIEC2
 abísmal, [abíssal](#).
 abísmal, [abíssala](#).

abíssal *adj.* >> DIEC2
 abísmal, abísmós.
 abísmal, abísmosa.

abíssar *v.* >> DIEC2
 abismar.

A partir de la segona pantalla de resultats, són quatre els botons que hi apareixen: per a anar al primer grup de vint sinònims dels resultats, per a anar al grup de sinònims immediatament anterior, per a anar al grup de sinònims immediatament següent i per a anar al darrer grup de sinònims dels resultats.

Consulta general

Consulta per funció sintàctica

Es mostren els articles 21 a 40 d'un total de **665** que contenen «**issa**»

[Primers](#) [Anteriors](#) [Següents](#) [Darrers](#)

agafatós | agafatosa *adj.* >> DIEC2 | DCVB | CIT
 1. agafós, agafallós, apegalós, enganxós, adhesiu, agafadís.
 2. pesat, reiteratiu, paparra.
 1. agafosa, agafallosa, apegalosa, enganxosa, adhesiva, agafadissa.
 2. pesada, reiterativa, [paparra].

agent² *m. f.* >> DIEC2 | DCVB | CIT
 corredor, comissionista, delegat, encarregat, intermediari, factòrum, negociant, enviat, ambaiixador, mandatari, funcionari, gestor, emissari, representant, legat, cònsol, guàrdia, policia.
 corredora, comissionista, delegada, encarregada, intermediària, factòrum, negociant, enviada, ambaixadora, mandatària, funcionària, gestora, emissària, representant, legada, cònsol, guàrdia, policia.

aixecada *f.* >> DIEC2 | DCVB | CIT
 1. aixecament, alçada, pujada, [hissada](#), enlairament, elevació.
 2. retirada.
 3. edificació, construcció, erecció.
 4. desvetllament, promoció.
 5. exaltació.

En canvi, si s'ha fet servir alguna de les opcions de la cerca a l'entrada, la llista de resultats es mostra completa en un sol bloc. A més, cal tenir en compte que si una cerca produeix molts resultats, aquests poden trigar a mostrar-se o bé l'ordinador pot donar un missatge d'error en anglès provinent del servidor, com ara el de la imatge de sota, perquè no ha pogut atendre la comanda (generalment, per raó d'una insuficiència de memòria cau o *buffer*).

Response object error 'ASP 0251 : 80004005'

Response Buffer Limit Exceeded

/sinonims/sinonims_cerca_clg.asp, line 0

Execution of the ASP page caused the Response Buffer to exceed its configured limit.

De tota manera, en qualsevol cerca, res no obsta perquè el servidor respongui correctament si no està massa ocupat despatxant consultes o en alguna altra tasca relacionada amb el diccionari, com es pot veure en la imatge que segueix, en què s'han produït 2.267 resultats.

The screenshot shows a search interface with two main sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. In the 'Consulta general' section, there are fields for 'Cerca arreu' and 'Cerca a l'entrada', and dropdown menus for 'Conté' and 'Funció'. A red box highlights the text 'Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 2267 que contenen «ter»'. Below this, there are buttons for 'Següents' and 'Darrers'. To the right, search results for the word 'ter' are listed:

- a posteriori** loc. adv. [ll.] → DIEC2
inductivament.
- abans** adv. → DIEC2
anteriorment, antigament, primitivament, antany, primerament.
- abatiment** m. → DIEC2
aclapament, debilitat, impotència, prostració, marasme, aixafament, aplanament, cansament, decaïment, llanguiment, llanger, aflicció, consternació, capolament, desconhort, tristor, torbació, decandiment, extenuació, depressió.
- abatre** v. → DIEC2
1. tirar a terra, enderrocar, ajeure, abaixafer, fer caure, aterrarr, enfonsar, capolar, ensorrar, demoler, derruir, desfer, destruir, arruinar.
2. desanimar, anihilhar, destrossar, aplanar.
- ablació** f. → DIEC2
operació, extirpació, supressió, intervenció, amputació, separació, escissió, mutilació, tall, abscisió.

També podria aparèixer aquest missatge d'error quan s'han fet cerques per funció sintàctica. Per a evitar-ho, la cerca arreu per funció sintàctica només permet de veure els primers dos-cents resultats. Si no se selecciona cap funció sintàctica, el programari interpreta que s'ha seleccionat «una altra funció» i mostra els resultats corresponents a aquesta consulta.

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

Hi ha 404 articles que contenen «cas»
Es mostren els primers 200 resultats

Aquesta versió del DICTIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut d'Estudis Catalans des del 30 d'agost de 2017.

accidència f. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
accident, esdeveniment, [cas](#).

acrimònia f. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
aspror, acritud, causticitat, sarcasme, mordacitat.

acròpolis f. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
ciutadella, alcàsser, fortificació.

afer m. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
cosa, qüestió, tema, negoci, assumpció, [cas](#), quefer, empresa, problema, matèria, projecte, pla, expedient, diligència, gestió, feina.

3.2. La forma del femení de les entrades que tenen dues formes (una per al masculí i una altra per al femení) figura separada per una pleca (o barra vertical) de la forma del masculí. Excepcionalment, el femení d'aquestes entrades té dues formes diferents igualment vàlides; en aquests casos, la forma secundària remet a la forma masculina de l'entrada principal per limitacions tècniques del programari (vegeu també el § 3.14).

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

Hi ha 5 articles que contenen «doctoresa»

... ...

científic² | **científica** m. i f. → DIEC2
erudit, savi, docte, professor, doctor.
erudita, sàvia, docta, professora [doctora/doctoresa](#).

doctor | **doctora** m. i f. → DIEC2
1. catedràtic, professor, mestre.
2. metge, facultatiu.
1. catedràtica, professora, mestra.
2. metge/metgessa, facultativa.

doctoresa f. → DIEC2
Vegeu [doctor](#) | [doctora](#).

facultatiu² | **facultativa** m. i f. → DIEC2
metge, doctor.
metge/metgessa, doctora/[doctoresa](#).

metge | **metgessa** m. i f. → DIEC2
doctor, facultatiu, galè, terapeuta, cirurgià, patòleg.
doctora/[doctoresa](#), facultativa, galena, terapeuta, cirurgiana, patòloga.

3.3. A la dreta del quadre de consultes podem veure la llista dels articles que contenen la cadena de caràcters cercada, complets i ordenats alfabèticament per l'entrada (en el cas dels verbs pronominals, el verb pronominalitzat apareix immediatament a sota del verb sense pronominalitzar, prescindint de

la posició que li pertocaria ocupar segons l'ordre estrictament alfabètic) i pel número d'homògraf d'aquesta, si en té.

The screenshot shows a search interface with two main sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. The 'Consulta general' section has fields for 'Cerca arreu', 'Conté', and 'Cerca a l'entrada'. The 'Consulta per funció sintàctica' section has fields for 'Funció' and 'Cerca arreu'. Below these sections, a message says 'Hi ha 2 entrades amb la forma «abstreure»'. To the right, two entries are listed in a red-bordered box:

abstreure v. >> DIEC2
aïllar, isolat, separar, desproveir.

abstreure's v. >> DIEC2
aïllar-se, distreure's, capficar-se, retreure's, concentrar-se.

The screenshot shows a search interface with two main sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. The 'Consulta general' section has fields for 'Cerca arreu', 'Conté', and 'Cerca a l'entrada'. The 'Consulta per funció sintàctica' section has fields for 'Funció' and 'Cerca arreu'. Below these sections, a message says 'Hi ha 2 entrades amb la forma «aborigen»'. To the right, two entries are listed in a red-bordered box:

aborigen 1 adj. >> DIEC2
originari
originària.

aborigen 2 adj. i m. i f. >> DIEC2
natural, indígena, autòcton, primitiu, natiu, nadiu.
natural, indígena, autòctona, primitiva, nativa, nadia.

3.4. Cal tenir en compte que el programari de cerca no distingeix la lletra ce (*c*) de la ce trencada (*ç*), ni altres caràcters de llurs variants modificades (com ara vocals amb diacrítics i consonants modificades; en el cas de la ela geminada, aquest dígraf modificant s'ha compost amb tres caràcters per a evitar errors del programari de cerca). Per tant, els resultats mostrats inclouen sempre els articles que compleixen, indistintament, la condició de tenir una lletra (*c*) o l'altra (*ç*); l'única diferència visual és que només apareixen il·luminades les cadenes que corresponen exactament a la cerca que hem fet realment. Així, si s'ha cercat *ca*, el programari trobarà totes les entrades que contenen aquesta seqüència i, a més, totes les que contenen la seqüència *ça*, però només il·luminarà les primeres.

Consulta general

Cerca arreu

Conté ▼ Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ Cerca arreu

Hi ha 955 entrades que comencen pel «ca»

al capdavall loc. adv. ➤ DIEC2
a la fi, al cap i a la fi, comptat i debatut.

ca 1 m. ➤ DIEC2
gos, quisso, canic.

ca 2 f. ➤ DIEC2
casa.

ca 3 interj. (fórmula rutinària) ➤ DIEC2
(sovint, seguit del signe d'exclamació)
i ara, no.

ça dem. adv. ➤ DIEC2
açí, aquí.

Consulta general

Cerca arreu

Conté ▼ Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ Cerca arreu

Hi ha 955 entrades que comencen pel «ça»

al capdavall loc. adv. ➤ DIEC2
a la fi, al cap i a la fi, comptat i debatut.

ca 1 m. ➤ DIEC2
gos, quisso, canic.

ca 2 f. ➤ DIEC2
casa.

ca 3 interj. (fórmula rutinària) ➤ DIEC2
(sovint, seguit del signe d'exclamació)
i ara, no.

ça dem. adv. ➤ DIEC2
açí, aquí.

I això mateix s'esdevé quan se cerca vocals que porten algun diacrític: el programari no distingeix les lletres que porten alguna marca diacrítica de les lletres que no en porten (accents, dièresis, majúscules, cursives, etc.), però només illumina les que contenen la marca diacrítica que s'ha cercat.

Consulta general

Cerca arreu

Conté ▼
Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼
Cerca arreu

Aquesta versió del **DICCIONARI DE SINÒNIMS** incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

xofer | xofera m. i.f. ► DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
xòfer, conductor, automobilista, camioner.
xòfera, conductora, automobilista, camionera.

xòfer | xòfera m. i.f. ► DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
Vegeu **xofer**.

Hi ha 2 entrades amb la forma «xofer»

Consulta general

Cerca arreu

Conté ▼
Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼
Cerca arreu

Aquesta versió del **DICCIONARI DE SINÒNIMS** incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

xofer | xofera m. i.f. ► DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
xòfer, conductor, automobilista, camioner.
xòfera, conductora, automobilista, camionera.

xòfer | xòfera m. i.f. ► DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
Vegeu **xofer**.

Hi ha 2 entrades amb la forma «xofer»

En el cas de les formes que han esdevingut incorrectes a causa de l'aplicació de la nova normativa ortogràfica del 24 d'octubre de 2016, tant si se cerca la forma nova com l'antiga el DSIN dona el mateix resultat, adequat a la nova ortografia.

Consulta general

Conté ▾

Consulta per funció sintàctica

Hi ha 2 entrades que comencen per «ressol»

Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut
30 d'agost de 2017.

ressol¹ m. ➤ DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
reverberació.

ressol² m. ➤ DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
pòsit, residu, sediment, solatge.

Consulta general

Conté ▾

Consulta per funció sintàctica

Hi ha 2 entrades que comencen per «ressòl»

Aquesta versió del DICCIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut
30 d'agost de 2017.

ressol¹ m. ➤ DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
reverberació.

ressol² m. ➤ DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
pòsit, residu, sediment, solatge.

En el cas de *ressòl, no apareix il·luminada cap entrada perquè no hi ha cap mot que, des del punt de vista gràfic, hi coincideixi exactament.

3.5. A la dreta de cada entrada hi ha l'abreviatura de la categoria lexicogramatical corresponent, d'acord amb la llista de marques sintàctiques del diccionari que figura en el document «Abreviatures». Quan se situa el punter del ratolí damunt aquesta abreviatura, la denominació es mostra desplegada (tingueu en compte que si us trobeu a la primera pantalla de resultats i feu un clic damunt l'abreviatura, la visualització de resultats es tornarà a situar a la primera pantalla).

Consulta general

Conté Cerca arreu

Consulta per funció sintàctica

Funció

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 2289 que contenen «ter»

a posteriori [loc. adv. [ll.]] >> DIEC2
inductivament.

abans [adv.] >> DIEC2
anteriorment, antigament, primitivament, antany, primerament.

abatiment [m.] >> DIEC2
aclapament, debilitat, impotència, prostració, marasme, aixafament, aplanament, decàiment, decaïment, llanguiment, llanger, aflicció, consternació, capolament, desconhort, tristor, torbació, decandiment, extenuació, depressió.

abatre [v.] >> DIEC2
1. tirar a terra, enderrocar, ajeure, abalzar, fer caure, aterrar, enfonsar, capolar, ensorrar, demoler, derruir, desfer, destruir, arruinar.
2. desanimar, anihilhar, destrossar, aplanar.

3.6. Els mots i les expressions que no són catalans ni han estat catalanitzats ortogràficament figuren en lletra negreta cursiva a l'entrada i porten entre claudàtors la marca de la llengua d'origen (generalment, abreujada), que se situa a la dreta de la categoria lexicogramatical.

Consulta general

Conté Cerca arreu

Consulta per funció sintàctica

Funció

Hi ha 1 entrada amb la forma «**a posteriori**»

a posteriori loc. adv. [ll.] >> DIEC2
inductivament.

3.7. A la dreta de la categoria lexicogramatical o, si s'escau, de la llengua d'origen, hi ha enllaços a altres obres lexicogràfiques en línia perquè el programari cerqui la mateixa forma entre les entrades que contenen; fins ara, hi figuren enllaços a les obres següents:

- segona edició del diccionari normatiu (DIEC2, <https://dlc.iec.cat>);
- *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* de l'IEC (DDLC, <http://dcc.iec.cat/ddlcI>);
- Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (CTILC, <https://ctilc.iec.cat>);

- segona edició del *Diccionari català-valencià-balear*, d'Antoni M. Alcover i Francesc de Borja Moll (DCVB, <https://dcvb.iec.cat>), i
- cercador transversal de la biblioteca en línia d'obres terminològiques del Projecte de Terminologia de Ciència i Tecnologia de l'IEC (CercaCiT, <https://cit.iec.cat>).

The screenshot shows the search interface for the Diccionari català-valencià-balear. On the left, there are two search boxes: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. Both boxes have input fields for the search term 'abstreure's' and buttons for 'Cerca arreu' (Search entire site) and 'Cerca a l'entrada' (Search entry). To the right, the search results are displayed. A red box highlights the result 'abstreure's v. >> DIEC2'. Below this, the definition 'aillar-se, distreure's, capficar-se, retreure's, concentrar-se.' is shown. At the bottom of the results area, it says 'Hi ha 1 entrada amb la forma «abstreure's»'.

Com que el DICCIONARI DE SINÒNIMS conté mots que encara no són normatius, pot passar que el resultat de la cerca en el DIEC2 sigui infructuosa; d'altra banda, la manca de resultats també pot ser deguda a una qüestió purament ortogràfica de l'entrada del DIEC2. En el cas del verb *abstreure's* que acabem de veure, per exemple, cal tenir en compte que el diccionari normatiu no fa constar explícitament la forma del pronom reflexiu com a part de la forma de l'entrada dels articles corresponents a verbs.

The screenshot shows the search interface for the Cercador transversal de la biblioteca en línia d'obres terminològiques. At the top, there are two tabs: 'Consulta bàsica' and 'Consulta avançada'. Below them, the search form has an 'Entrada a cercar:' field containing 'abstreure's' and a 'Condició de cerca:' dropdown set to 'Coincident'. To the right, a sidebar says 'Si voleu afinar la consulta, podeu accedir a la consulta avançada sense perdre els criteris de selecció inicials.' and a button 'afina la cerca'. Below the form, the section 'Resultats de la consulta' is shown. It says 'Condicions de cerca: Entrada coincident: abstreure's.' and 'Resultats: (0 registres)'. At the bottom, a message in a grey box says 'No s'ha trobat cap entrada coincident amb els criteris de cerca'.

En canvi, si es busca el mateix verb sense cap pronom afegit, es pot trobar la informació que es vol consultar.

The screenshot shows the search interface of the Diccionari de la llengua catalana (DSIN). The search bar contains 'abstreure' and the dropdown menu 'Condició de cerca : Coincident'. To the right, there is a link 'accedir a la consulta avançada sense perdre els criteris de selecció inicials.' and a button 'afina la cerca'. Below the search bar, the results are displayed under the heading 'Resultats de la consulta'. It says 'Condicions de cerca: Entrada coincident: abstreure.' and shows 'Resultats: 1 al 1 (1 registres)'. The first result is 'abstreure' with the definition '[quant a la flexió, com *treure*]'. Below the definition, two entries are listed: '1 v. tr. [LC] [FS] Considerar separadament (allò que en la realitat no és ni separat ni separable). *Abstreure la noció de dimensió de l'espai. Abstreure l'universal del particular.*' and '2 1 tr. [LC] Alliar la ment (d'allò) d'alguna cosa. *Cuitar és una activitat que m'abstreu dels maldecaps.*' followed by '2 2 intr. pron. [LC] Alliar-se amb la ment d'alguna cosa. *L'Enric s'abstreu de tota cosa. Quan liegeix, l'Enric s'abstreu i és com si no hi fos.*'

3.8. Les formes que han esdevingut obsoletes després de la segona edició del DSIN, s'han mantingut en aquesta tercera, per bé acompañades d'una marca valorativa que n'informa els usuaris, amb una remissió a la forma normativa actual.

The screenshot shows the search interface of the Diccionari de la llengua catalana (DSIN). The search bar contains 'actinozou' and the dropdown menu 'Conté'. To the right, the word 'actinozou' is highlighted with a red box, followed by its definition 'm. obs. >> DIEC2 antozou.' Below the search bar, there are two sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. Under 'Consulta general', it says 'Hi ha 1 article que conté «actinozous»'.

3.9. Les altres marques valoratives que poden acompañar les entrades són *ant.* ('antigament') i *desp.* ('despectivament').

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

Hi ha 2 entrades amb la forma «naquis»

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

Hi ha 2 entrades amb la forma «tapaforats»

3.9. Sota cada entrada del DICCIONARI DE SINÒNIMS hi pot haver, entre parèntesis, una nota amb una restricció d'ús d'aquesta entrada.

Consulta general

Conté

Consulta per funció sintàctica

Hi ha 430 entrades amb la forma «bé»

a betzef loc. adv. >> DIEC2
en abundància, abundosament, a balquena, a dojo.

a cobert loc. adv. >> DIEC2
a l'abric, a recer.

a cobert de loc. prep. >> DIEC2
protegit contra, emparat contra.
protegida contra, emparada contra.

abecé m. >> DIEC2
1. abecedari, alfabet.
2. boceroles.

[...]

be *m.* >> DIEC2
xai, ovella, anyell, corder, marrà, borrec, moltó.

be¹ *m.* >> DIEC2
benefici, gaudi, benestar, satisfacció, felicitat, benaurança.

be² *adv.* >> DIEC2
(pren la forma *ben* quan precedeix l'element que modifica)

1. satisfactoriament, feliçment, perfectament, avançatjósament, sortosament, oportunament, convenientment, adequadament, justament, honestament.
2. ja, prou.

be³ *interj. (fórmula rutinària)* >> DIEC2
(sovint, seguit del signe d'exclamació)
entesos, d'acord.

3.10. També sota l'entrada o, si n'hi ha, sota la nota de restricció d'ús s'apleguen tots els sinònims que tenen la mateixa categoria lexicogramatical que l'entrada, agrupats per accepcions, si s'escau, en una llista anomenada *principal*. En el cas dels lemes que tenen flexió de gènere, les formes que hi figuren són les corresponents, si és possible, al masculí singular, tal com es va fer en les edicions precedents en paper d'aquest diccionari i com acostumen a fer els diccionaris generals.

The screenshot shows the DIEC2 search interface. On the left, there are two search boxes: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. Below them is a message: 'Hi ha 2 entrades amb la forma «agut»'. On the right, the first entry for 'agut' is shown with its definition and several numbered meanings. The second entry for 'aguda' is also shown with its definition and numbered meanings. A red box highlights the definitions and meanings for both 'agut' and 'aguda'.

agut | aguda *adj.* >> DIEC2

1. punxegut, puntegut, punyent, lacerant, prim.
2. viu, penetrant, punyent.
3. alt, estrident.
4. sagaç, llest, penetrant, subtil, intel·ligent, perspicàc.

aguda *m.* >> DIEC2
bastiment, barca.

3.11. També en el cas dels lemes que tenen flexió de gènere (llevat de les entrades que són únicament femenines), per sota d'aquest primer bloc de sinònims, podem veure, si n'hi ha, les formes femenines respectives disposades per accepcions i en el mateix ordre que les formes del primer bloc.

Consulta general

Conté ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Funció □ Cerca arreu □

Hi ha 2 entrades amb la forma «**agut**»

agut | aguda adj. ➤ DIEC2

1. punxegut, puntegut, punyent, lacerant, prim.
2. viu, penetrant, punyent.
3. alt, estrident.
4. sagaç, llest, penetrant, subtil, intel·ligent, perspicac.

llagut m. ➤ DIEC2

bastiment, barca.

Si una forma del bloc principal és femenina, en la llista de sinònims femenins aquesta forma apareix entre claudàtors. Si no és possible la forma femenina d'un sinònim, en la mateixa posició de la llista hi ha un guió llarg.

Consulta general

Conté ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Funció □ Cerca arreu □

Hi ha 4 articles que contenen «**aranya**»

aprofitat² | aprofitada m. i f. ➤ DIEC2

vividor, oportunitista, **aranya**.
vividora, oportunitista **[aranya]**.

arribista m. i f. ➤ DIEC2

oportunitista, ambiciós, aprofitat, **aranya**, vividor.
oportunitista, ambiciosa, aprofitada. **[aranya]** vividora.

llantoner m. ➤ DIEC2

llantier, **aranya**.

taràntula f. ➤ DIEC2

aranya.

Consulta general

Conté ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Funció □ Cerca arreu □

Hi ha 2 entrades amb la forma «**arlot**»

arlot m. ➤ DIEC2

1. pinxo, alcavot, macarró.
2. bordegàs, minyó, noi.

1. —, alcavota, —.
2. bordegassa, minyona, noia.

parlotejar v. ➤ DIEC2

parlar, xerrotejar, remugar.

3.12. Excepcionalment, hi ha sinònims que presenten variants purament gràfiques, les quals són consignades separades per una barra inclinada.

Consulta general

Conté ▼ | Cerca arreu | Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ | Cerca arreu

Hi ha 5 articles que contenen «doctoressa»

doctor | **doctoressa** m. i f. » DIEC2
 1. catedràtic, professor, mestre.
 2. metge, facultatiu.
 1. catedràtica, professora, mestra.
 2. metge/metgessa, facultativa.

doctoressa f. » DIEC2
 Vegeu **doctor | doctoressa**.

metge | **metgessa** m. i f. » DIEC2
 doctor, facultatiu, galè, terapeuta, cirurgià, patòleg.
doctoressa, acutativa, galena, terapeuta, cirurgiana, patòloga.

Consulta general

Conté ▼ | Cerca arreu | Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Cerca arreu

Hi ha 8 entrades que comencen per «cada»

cada indef. pron. inv. » DIEC2
 tot **qualsevol/qualsevulla.**
 tota **qualsevol/qualsevulla.**

cadafal m. » DIEC2
 1. plataforma, estrada, taulat, tarima, empotissat, entaulat, patíbul.
 2. túmul.

cadarn m. » DIEC2
 refredat, constipat, calapàndria.

cadarnós | cadarnosa adj. » DIEC2
 refredat, constipat.
 refredada, constipada.

3.13. Els sinònims que no són catalans ni estan catalanitzats ortogràficament figuren en lletra regular rodona per una limitació gràfica de presentació que té el programari de cerca (en comptes de regular cursiva, com pertocaria i com es pot veure, en canvi, en les entrades; cf. el § 3.6); però porten a continuació, entre parèntesis, la marca de la llengua d'origen (generalment, abreujada).

Consulta general

Cerca arreu

Conté

Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció

Cerca arreu

Hi ha 3 articles que contenen «**cicerone**»

cicerone m. i f. » DIEC2
guia, **cicerone** (it.), servidor, adjunt, escuder, pigall, satèl·lit.
guia, **cicerone** (it.), servidora, adjunta, escudera, —, —.

guia 1 m. i f. » DIEC2
1. capdavanter, guiator, conductor, cabdill, adalil, cap de colla, **cicerone** (it.), pilot, caravanner, pràctic, acompañant, corifeu.
2. banderi.
3. mentor, instructor, orientador.
1. capdavantera, guidiadora, conductora, cabdilla, adalil, cap de colla, **cicerone** (it.), pilot, caravanera, pràctica,
2. —.
3. mentora, instructora, orientadora.

Consulta general

Cerca arreu

Conté

Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció

Cerca arreu

Hi ha 5 entrades amb la forma «**assot**»

assot m. » DIEC2
1. flagell, tralla, xurriaques, cilici, deixuplines, fuet, **knut** (rus).
2. fuetada, xurriacada, assotament.

assotament m. » DIEC2
assot.

assotar v. » DIEC2
flagel·lar, batre, fuetejar, castigar, cinglar, deixuplinar.

bassot m. » DIEC2
bassa, bassol, toll.

carbassot m. » DIEC2
1. carabassot, carbassa, carabassa, carbasset, carbasseta, pot, botija, bot.
2. nyanyo.

3.14. Rares vegades, en comptes de la llista de sinònims, hi ha una remissió a una altra entrada —incloent-hi el número d'homògraf, si s'escau— precedida de la forma verbal *Vegeu*. Per limitacions del programari de consulta, si l'entrada a la qual es remet té doble forma, després del *Vegeu* només hi figura la primera. Fent clic damunt el mot de la remissió, el programari presenta l'article corresponent.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼

Hi ha 2 entrades que acaben en «ben»

ben *adv. bé* → DIEC2
1. del tot, força, prou, molt, completament, totalment.
2. Vegeu **bé** ².

eben *m.* → DIEC2
banús.

4. Cerques especials

Ultra les opcions bàsiques de cerca establertes en aquest diccionari, hi ha la possibilitat de fer cerques no previstes inicialment però que poden menar a resultats interessants. Entre les múltiples cerques possibles, n'oferim sis a tall d'exemple.

4.1. Si es volen trobar, per exemple, tots els sinònims acabats en una cadena de caràcters determinada, cal fer tres cerques consecutives a la finestra de **cerca arreu de la consulta general**: primer, aquestes lletres seguides d'una coma; segon, les mateixes lletres seguides d'un punt, i, tercer —només en el cas dels sinònims que tenen flexió de gènere—, les mateixes lletres seguides d'una barra inclinada. La suma dels tres resultats donarà el nombre total d'articles que contenen algun mot amb la terminació que interessa.

Consulta general

Conté ▼

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 47 que contenen «**iant**»

|| Següents Darrers

abjurador | abjuradora *m. i f.* → DIEC2
apòstata, renegat, renunciant, retractant.
apòstata, renegada, renunciant, retractant.

abrusador | abrusadora *adj.* → DIEC2
cremant, asfixiant, xafogós, brusent.
cremant, asfixiant, xafogosa, brusent.

actor ² | **actriu** *m. i f.* → DIEC2
personatge, protagonista, artista, còmic, comediant, histriò, intèpret.
personatge, protagonista, artista, còmica, comedianta, —, intèpret.

acusador | acusadora *adj. i m. i f.* → DIEC2
delator, denunciant, denunciador, reprovador.
deladora, denunciant, denunciadora, reprovadora.

Consulta general

Conté ▼ | Cerca arreu | Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ | Cerca arreu

Hi ha 19 articles que contenen «iant».

artista m. i f. » DIEC2
 1. artífex, artesà.
 2. intèrpret, actor, executant, músic, pintor, còmic, comediant.
 1. artíffex, artesana.
 2. Interpret, actriu, executant, música, pintora, còmica, comedianta.

burleta adj. i m. i f. » DIEC2
 burlador, burlaner, burler, mofeta, mofaire, bromista, plaga, irònic, farsant, comediant.
 burladora, burlanera, burlera, mofeta, mofaire, bromista, plaga, irònica, farsant, comedianta.

cadet m. i f. » DIEC2
 alumne, jove, estudiant.
 alumna, jove, estudiant/estudianta.

celebrant m. i f. » DIEC2
 sacerdot, oficiant.
 sacerdotessa, oficiants.

Consulta general

Conté ▼ | Cerca arreu | Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ | Cerca arreu

Hi ha 8 articles que contenen «iant».

alumne | alumna m. i f. » DIEC2
 deixeble, escolar, estudiant, col·legial.
 deixebla, escolar, estudiant/estudianta, col·legiala.

becari | becària m. i f. » DIEC2
 beca, estudiant, pensionat.
 beca, estudiant/estudianta, pensionada.

cadet m. i f. » DIEC2
 alumne, jove, estudiant.
 alumna, jove, estudiant/estudianta.

col·legial² | col·legiala m. i f. » DIEC2
 estudiant, alumne, escolar, deixeble.
 estudiant/estudianta, alumna, escolar, deixebla.

En el cas d'aquest exemple, hi ha setanta-quatre articles en total que contenen sinònims acabats en *iant*.

D'altra banda, aquesta mateixa **cerca arreu** es pot afinar més si es fa mitjançant la consulta **per funció sintàctica** i triem la funció que interessa. En els exemples que segueixen, es pot veure el resultat de les tres cerques de mots acabats en *iant* que s'ha fet més amunt, amb la restricció que han de tenir una funció adjetiva.

Consulta general

Conté ▼ Funció ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Conté ▼ Funció ▼ Cerca arreu □

Hi ha 21 articles que contenen «**iant.**»

abrusador | abrusadora adj. >> DIEC2
cremant, asfixiant, xafogós, brusent.

acusador | acusadora adj. i m. i f. >> DIEC2
delator, denunciant, denunciador, reprovador.

brillant adj. >> DIEC2
1. lluent, brillós, centellejant, resplendent, refultant, rutilant, lluminós, fulgurant, fulgid, esplendorós, luminescent, radiant, esplendent, gairebé brillant, clar, il·lustrós.
2. sobresortint, notable, destacat, admirable, lluit.

brusen adj. >> DIEC2
abrusador, cremant, asfixiant, xafogós.

abrusadora, cremant, asfixiant, xafogosa.

degradant adj. >> DIEC2
humiliant, depriment, envilidor, embrutidor.

humiliant, depriment, envilidora, embrutidora.

Consulta general

Conté ▼ Funció ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Conté ▼ Funció ▼ Cerca arreu □

Hi ha 10 articles que contenen «**iant.**»

burleta adj. i m. i f. >> DIEC2
burlador, burlaner, burler, mofeta, mofata, bromista, plaga, irònic, farsant, comediant.

denunciador | denunciadora adj. i m. i f. >> DIEC2
denunciant.

denunciatori | denunciàtoria adj. >> DIEC2
denunciador, denunciant.

denunciadora, denunciant.

incipient adj. >> DIEC2
 inicial, naixent, novell, novençà, debutant, principiant.

incipient, naixent, novella, novençana, debutant, principiant.

inexperimentat | inexperimentada adj. i m. i f. >> DIEC2
inxperimentat, desconeixedor, inhàbil, neòfit, novici, novençà, principiant.

inxperimentat, desconeixedor, inhàbil, neòfita, novicià, novençana, principiant.

Consulta general

Conté ▼ Funció ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Conté ▼ Funció ▼ Cerca arreu □

Hi ha 0 articles que contenen «**iant/**»

Aquesta vegada, el diccionari només conté trenta-un articles amb sinònims adjetius acabats en *iant*.

4.2. Si es volen trobar tots els verbs reflexius i recíprocs que figuren al diccionari, cal fer dues cerques consecutives en la finestra de **cerca arreu de la consulta general**: primer, la seqüència -se, i, segon, la seqüència 's.

Consulta general

Cerca arreu
Conté ▼ Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ Cerca arreu

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 1442 que contenen «se»

|| Següents Darrers

abalancar-se v. >> DIEC2
abocar-se, inclinar-se, llançar-se, precipitar-se.

abandonar v. >> DIEC2
deixar, jaquir, il·lurar, abdicar, desistir, renunciar, cedir, descurar, negligir, deshabitar, desatendre, plantar, claudicar, rendir-se, gicar.

abjurar v. >> DIEC2
retractar-se, apostatar, renegar, renunciar, desdir-se.

abocar-se v. >> DIEC2
1. llençar-se, anar, acudir, concórrer, fer cap.
2. abalancar-se, inclinar-se.

abonar-se v. >> DIEC2
inscriure's, subscriure's, apuntar-se.

Consulta general

Cerca arreu
Conté ▼ Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ Cerca arreu

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 291 que contenen «'s»

|| Següents Darrers

abonar-se v. >> DIEC2
inscriure's, subscriure's, apuntar-se.

abraonar-se v. >> DIEC2
agafar-se, llançar-se, escometre's, envestir-se, aferrissar-se.

abstreure's v. >> DIEC2
aillar-se, distreure's, capficar-se, retreure's, concentrar-se.

acalarar-se v. >> DIEC2
1. encendre's.
2. enardir-se, exaltar-se, apassionar-se, entusiasmar-se, excitar-se.

acatar v. >> DIEC2
reverir, sotmetre's, obeir, respectar, observar.

En aquest exemple, hi ha un total de 1.733 articles que contenen sinònims que són verbs reflexius i recíprocs. Tanmateix, si es volen veure illuminats els resultats de la segona cerca, a la casella de cerca arreu s'ha d'escriure l'apòstrof mitjançant la combinació **Alt 0146** del teclat numèric: 's.

Consulta general

Conté ▼ Cerca arreu Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ Cerca arreu

Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 291 que contenen «'s»

||| Següents Darrers

abonar-se v. → DIEC2
inscriure's, subscriure's, apuntar-se.

abraonar-se v. → DIEC2
agafar-se, llançar-se, escometre's, envestir-se, aferrissar-se.

abstreure's v. → DIEC2
aïllar-se, distreure's, capficar-se, retreure's, concentrar-se.

acalorar-se v. → DIEC2
1. encendre's.
2. enardir-se, exaltar-se, apassionar-se, entusiasmar-se, excitar-se.

acatar v. → DIEC2
reverir, sometre's, obeir, respectar, observar.

Els altres verbs pronominals (com ara *entendre-hi*) no es poden comptar directament i s'han d'anar fent aproximacions per a aconseguir-ho.

4.3. Si es volen cercar tots els sinònims que són manlleus, es pot posar un parèntesi d'obertura en la finestra de **cerca arreu de la consulta general**. En canvi, les entrades que són manlleus no es poden trobar directament per aquest sistema, encara que se substitueixi el parèntesi d'obertura per un claudàtor d'obertura. Per a obviar a aquesta dificultat i fer possible de trobar-les, totes les entrades que són manlleus figuren també com a sinònimes d'alguna altra entrada.

Consulta general

Conté ▼ Cerca arreu Cerca a l'entrada

Consulta per funció sintàctica

Funció ▼ Cerca arreu

Hi ha 14 articles que contenen «()»

Aquesta versió del DICTIONARI DE SINÒNIMS incorpora la nova normativa ortogràfica de l'Institut 30 d'agost de 2017.

acompanyant² | accompanyanta m. i f. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
guia, cicerone (it.), servidor, adjunt, escudrer, pigall, satèl·lit.
guia, cicerone (it.), servidora, adjunta, escudera, —, —.

aficionat | aficionada adj. i m. i f. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
afeccionat, amateur (fr.), entusiasta.
afeccionada, amateur (fr.), entusiasta.

assot m. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
1. flagell, tralla, surriagues, cilici, deixiplunes, fuet, knut (rus).
2. fuetada, surriacada, assotament.

empíric | empirica adj. → DIEC2 | DDLC | CTILC | DCVB | CIT
pràctic, positiu, experimental, rutinari, a posteriori (ll.).
pràctica, positiva, experimental, rutinària, a posteriori (ll.).

The screenshot shows the 'Consulta general' (General Search) interface. At the top, there's a search bar with 'Cerca arreu' (Search everywhere) and a dropdown menu 'Conté' with 'Cerca a l'entrada' (Search in the entry). Below that is the 'Consulta per funció sintàctica' (Syntactic function search) with a dropdown menu 'Funció' and 'Cerca arreu'. A message says 'Hi ha 3 articles que contenen «cicerone»' (There are 3 articles containing «cicerone»). The main content area shows the definition of 'cicerone': 'guia, cicerone (it.), servidor, adjunt, escudera, pigall, satèl·lit.' followed by 'gula, cicerone (it.), servidora, adjunta, escudera, —, —.'. This second part is highlighted with a red box. Below it, another definition for 'guia' is shown: 'capdavanter, gurador, conductor, cabdill, adalí, cap de colla, cicerone (it.), pilot, caravaner, pràctic, acompañant, corifeu.' followed by 'banderi.', 'mentor, instructor, orientador.', and 'capdavantera, guadora, conductora, cabdilla, adalí, cap de colla, cicerone (it.), pilot, caravanera, pràctica, acompañanta, —,' and 'mentora, instructora, orientadora.'.

4.4. Si hom vol saber exactament quants articles conté el DICCIONARI DE SINÒNIMS en un moment determinat, només cal escriure el símbol del tant per cent (%) —símbol que, en alguns llenguatges de programació, equival a l'espace— a la finestra de cerca arreu de la consulta general. Tingueu en compte, però, que es pot bloquejar l'ordinador o que el servidor del diccionari pot presentar el missatge d'error que ha estat comentat al § 3.1.

The screenshot shows the 'Consulta general' interface. The search bar contains 'a' and the dropdown menu 'Conté' has 'Cerca a l'entrada' selected. The main content area lists several entries starting with 'a': 'a bastament loc. adv. >> DIEC2' (a bastança), 'a bastança loc. adv. >> DIEC2' (a bastament, prou, suficientment, bastantment), 'a betzef loc. adv. >> DIEC2' (en abundància, abundosament, a balquena, a dojo), 'a borbollades loc. adv. >> DIEC2' (a borbolls, a borbollons, tumultuosament), and 'a borbollons loc. adv. >> DIEC2' (a borballades, a borbolls, tumultuosament). At the bottom left, a message says 'Es mostren els articles 1 a 20 d'un total de 27536 que contenen «%»' (Articles 1 to 20 of a total of 27536 containing '%'). Below that are navigation buttons: '|| Següents' and 'Darrers'.

4.5. Igualment, si es vol saber el nombre exacte d'entrades que fan una funció sintàctica o sintagmàtica determinada, cal escriure el símbol del tant per cent (%) —símbol que, en alguns llenguatges de programació, equival a l'espace— a la finestra de cerca arreu de la consulta general.

per cent (%) a la finestra de **cerca arreu de la consulta per funció sintàctica** (la imatge ha estat manipulada perquè es pugui veure la cerca exacta que cal fer). Pareu atenció que les entrades que tenen les funcions adjetiva i nominal alhora es compten tant en una funció com en l'altra.

The screenshot shows a search interface with two main sections: 'Consulta general' and 'Consulta per funció sintàctica'. In the 'Consulta general' section, there are fields for 'Conté' and 'Cerca arreu'. In the 'Consulta per funció sintàctica' section, there is a dropdown menu set to 'adverbial' and a search button 'Cerca arreu' which is highlighted with a red box. Below these sections, a message says 'Hi ha 208 articles que contenen <<%>>' (There are 208 articles that contain <<%>>). To the right, search results for words starting with 'a' are listed:

- a bastament** loc. adv. >> DIEC2
a bastança.
- a bastança** loc. adv. >> DIEC2
a bastament, prou, suficientment, bastantment.
- a betzef** loc. adv. >> DIEC2
en abundància, abusivament, a balquena, a dojo.
- a borbollades** loc. adv. >> DIEC2
a borbolls, a borbollons, tumultuosament.
- a borbollons** loc. adv. >> DIEC2
a borbollades, a borbolls, tumultuosament.

Com ha estat indicat més amunt, si la màquina ha d'ofrir uns quants milers de resultats, pot passar que es bloquegi l'ordinador o que el servidor del diccionari presenti el missatge d'error que ha estat comentat al § 3.1.

4.6. Finalment, si es volen trobar les remissions a altres articles que conté el diccionari, cal escriure en el camp de cerca a arreu la seqüència (inclusió del punt i coma), que és un codi que es fa servir per a inserir un espai forçat en HTML, i executar la cerca (l'espai il·luminat i el punt i coma que es poden veure en aquests resultats no apareixen si es fa qualsevol altra classe de consulta, com podeu observar en la segona imatge; només es visualitzen perquè hom obligat el programari a executar una ordre en relació amb una forma que no és lèxica).

Consulta general

Conté ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Cerca arreu □ Funció ▼

Hi ha 16 articles que contenen « »

...
...
...

advocadessa *f.* >> DIEC2
;Vegeu [advocat](#) | [advocada](#).

ben *adv.* >> DIEC2
1. del tot, força, prou, molt, completament, totalment.
2.;Vegeu [bé](#) ².

bolquers *m. pl.* >> DIEC2
;Vegeu [bolquer](#).

bon | **bona** *adj.* >> DIEC2
;Vegeu [bo](#).

doctoresa *f.* >> DIEC2
;Vegeu [doctor](#) | [doctora](#).

Consulta general

Conté ▼ Cerca arreu □ Cerca a l'entrada □

Consulta per funció sintàctica

Cerca arreu □ Funció ▼

Hi ha 7 articles que contenen «**advocadessa**»

...
...
...

advocadessa *f.* >> DIEC2
Vegeu [advocat](#) | [advocada](#).

advocat | **advocada** *m. i f.* >> DIEC2
1. lletrat.
2. defensor, intercessor.
1. lletrada.
2. defensora, intercessora.

defensor ² | **defensora** *m. i f.* >> DIEC2
advocat.
advocada/[advocadessa](#).